

**Slavomíra Krištofová
Barbora Valovičová**

Pravopisný semafor

5

ORBIS PICTUS ISTROPOLITANA

Autorky

Mgr. Slavomíra Krištofová

Mgr. Barbora Valovičová

Lektori

PaedDr. Jarmila Krajčovičová

Mgr. Anna Valkovičová

PaedDr. Dana Vasilová, PhD.

Mgr. Peter Pallo

Dizajn

Ing. Danka Pohlodová

Dizajn obálky

Mgr. art. Mária Čorejová

Ilustrácie

Viktor Csiba

Vydal ©

Orbis Pictus Istropolitana,
spol. s r. o.

Miletičova 7, 821 08 Bratislava
v roku 2020 (N)

Zodpovední redaktori

Mgr. Lucia Demková

Mgr. Ľubomír Lábaj

Jazykový redaktor

Mgr. Branislav Hriňák

Druhé vydanie

Všetky práva vyhradené. Kopírovať, rozmnožovať a šíriť toto dielo alebo jeho časť v akejkoľvek podobe bez súhlasu vydavateľstva je trestné.

ISBN 978-80-8120-712-9

Ahoj!

Určite vieš, že semafor sa používa v doprave. Slúži na to, aby bola doprava plynulá, bezpečná a okrem toho udržiava na cestách poriadok. Na riadenie križovatky používa **červenú**, **oranžovú** a **zelenú** farbu. Rovnako funguje aj náš Pravopisný semafor. Každá téma sa delí na 3 časti:

ZASTAV A ROZHLIADNI SA

Krátke opakovanie učiva.

PRIPRAV SA

Úlohy na precvičovanie.

MÔŽEŠ POKRAČOVAŤ

Úlohy na overenie, či môžeš pokračovať na ďalšie učivo.

CIEĽOVÁ ROVINKA

Úlohy na zopakovanie celého tematického celku.

Text si vypočuj a napíš ho ako diktát.
Nájdeš ho na www.e-orbispictus.sk.

V Pravopisnom semafore nájdeš pútavé súvislé texty, vďaka ktorým si nielen precvičíš pravopis, ale aj sa dozvieš novinky a zaujímavosti z rôznych oblastí.

Pripraviť sa, pozor, ŠTART!

Autorky

Citovaná literatúra

FELLNER, Ľ. – HÚSEK, T. Čas spoznávania Afriky. In: *GEO*. 2016, roč. 12, č. 11, s. 87. ISSN 1336-8001.

LENK, F. *Detektívi v čase – Červený pomstiteľ*. Bratislava: Verbarium, 2014, s. 137 – 139. ISBN 978-80-89612-13-0.

LENK, F. *Detektívi v čase – Podvod na olympiáde*. Bratislava: Verbarium, 2014, s. 136 – 140. ISBN 978-80-89612-12-3.

KONÍK, J. Začína sa nakrúcanie novej Perinbaby, Jakubisko oživí Giuliettu Masina. In: *Denník N* [online]. N Press, © 2016 [cit. 2017-14-06]. Dostupné na: <https://dennikn.sk/minuta/685269/>

**Slavomíra Krištofová
Barbora Valovičová**

Pravopisný semafor

5

ORBIS **PIC**TUS ISTROPOLITANA

Pripraviť sa, pozor, ŠTART!

- 1** Diakritické znamienka (dĺžne, mäkčene, vokáň, dve bodky) sú v slove veľmi dôležité. V týchto vetách sa znamienka poplietli. Uprav jedno slovo tak, aby veta dávala zmysel.

 - a) Rozpadol sa náš domček z drevených látok.
 - b) Naša koža Regína ešte nemala malé kozliatka.
 - c) Roald Amundsen bol jedným z tých, ktorí ako prví dobyli Južný pol.
 - d) V turnaji proti mne bojoval skúsený super.
 - e) Paľko nie je v škole, dnes chyba.
 - f) Strava zo suchárov a ľahkých jedál sa volá dieťa.
 - g) Na autobusovej zástavke čakalo veľa ľudí.
 - h) Hádž papier do kosa!
 - i) Eliška nedočkavo lupe pomaranč.
- 2** Do ktorého z vyznačených slov treba doplniť dĺžeň?

 - a) Mama pri príprave koláča oddeľovala **žlté žltky** od bielok.
 - b) Ruže sa nedajú **trhať** aj preto, lebo majú **trne**.
 - c) Mohli by sa konáre **vrby** samy **vrhnúť** do vody?
 - d) Dážď **popršal** aj na **prhľavu**, ktorú sme si sušili na terase.
 - e) **Krdeľ krkavcov** krúžil nad našimi hlavami.
 - f) Bolo to úžasné! Keby mali **stlpy** ruky, aj tie by ti isto **zatlieskali**.
 - g) Ober tú **jabloň** a prines mi aspoň päť **jablk**.
 - h) So sestrou sme sa chceli **klzať** po zábradlí, ale nebolo dosť **klzké**.
 - i) Vtedy ti srdce **tlklo** rýchlo, teraz ti **tlčie** pomaly.

- 3 a)** V slovenčine sa niektoré hlásky inak píšu a inak vyslovujú. Tento jav voláme *spodobovanie*. Ktoré hlásky v nasledujúcich dvojiciach znejú podobne? Vytvor z nich páry spoluhlások: červenou vyznač znelé spoluhlásky a modrou neznelé spoluhlásky.

zub	sup	plod	plot	dážď	plášť	mráz	klas	jedz	pec
bridž (hra)	Holíč	smog	krok	prah	prach	kríž	plyš		

- b)** Dopln tabuľku znelých a neznelých spoluhlások.

V									
F									

Po spoluhláske **j** nikdy nepíš dvojhlásku **ie**, ale vždy iba krátke **e**: anjel, jesť, Jerguš.

- 4** Spomenieš si na pravidlá spodobovania hlások? Napíš, na ktorú hlásku sa spodobuje zvýraznená hláska.

vo vnútri slova	na hranici slov	na konci slova
blúz z ka	pod' d' sem	chlieb b
fut t bal	ko č zastavil	tr h

- 5** Napíš krátke vety o tom, čo vidíš na obrázkoch.

Samohlásky i/í, y/ý po spoluhláskach

1 a) Ktorá samohláska chýba v nasledujúcich slovách?

č....stota

š....roký

ž....vot

medz.... (niečím)

c....buľa

kraj....na

Chýba v nich samohláska

b) Zakrúžkuj spoluhlásku pred doplnenou samohláskou z úlohy 1a) a doplň vetu.

Po mäkkých spoluhláskach d', t', ň, l', dž, píšeme samohlásku

2 a) Doplň do slov chýbajúcu samohlásku a zakrúžkuj spoluhlásku pred ňou.

moh....la

(hustý) d....m

k....vadlo

mot....ka

ch....ža

koleg....ňa

L....kožrút

hodin.....

b) Podčiarkni správne tvrdenie a doplň vetu.

Po mäkkých/tvrdých spoluhláskach, ktorými sú, píšeme

V mäkkých slabikách **di/ti/ni/li** píšeme spoluhlásky bez mäkčeňa: **divadlo, ticho, nikto, lipa.**

3 a) Doplň do slov chýbajúce spoluhlásky.

Včera sme boli na nedeľnej prechádzke za de....inou, aby sme nazbieraliípky. Celá naša ro....ina to....iž milujeípkový čaj. Išli sme teda do b....ízkeho Šikmého lesa. Kra....ina hýrila rôznymi farbami a na vlastné oči som videla aj malúíšku. Na zemi bola sucháihľava,ízka d'ate....ina a mnoho popadanýchíšiek. Otec sa vybral aj do do....iny, aby sa pozrel, či ešte rastú rý....íky na hubovú polievku. Vrá....il sa s plným ko....íkom. Keď sme večer

prišli domov a obliekli sme sa doistého oblečenia, otec nám navaril čaj a huby nám upra.....il naibuľke.

b) Do ktorej skupiny hlások patria doplnené spoluhlásky?

4 Prečítaj si krátky text. Modrou farbičkou zakrúžkuj slová, v ktorých sa nachádza tvrdá spoluhláska pred y alebo ý.

Premýšľali ste niekedy o tom, ako žili praľudia? Iste ešte nemali kuchyne. Ako si teda varili a piekli, keď chytili mamuta, býka či bizóna? Odpovede môžeme nájsť napríklad v jaskyni, ktorá sa volá Altamira. Našli sa v nej nástenné maľby pravekých zvierat, z ktorých niektoré už vyhynuli. Jaskyňa pravdepodobne slúžila aj ako svätyňa. Rozhodne v nej nebolo teplo ako v chyži. Obyvatelia Altamiry to bezpochyby nemali jednoduché. Napriek tomu jej návštevníci dodnes zadržiavajú dych pred maľbami, ktoré dokázal pračlovek vytvoriť.

5 V texte chýbajú hlásky i/í, y/ý. Dokážeš ich doplniť?

Moja babka býva na ded.....ne v malom rod.....nnom domčeku. Z kuch.....ne vid..... pohorie N.....zke Besk.....dy a pl.....tký potôč.....k. Na dvore chová h.....d.....nu na vaj.....čka a oš.....pané. Má tam aj malú ch.....žku, kde skladuje samé náradie, hlavne mot.....ky. Raz v záhrade vypestovala takú veľkú d.....ňu, že by sme ju mohli jesť aj celý t.....ždeň. Pestuje však najmä kvety na k.....t.....ce. Babka má veľa práce a poh.....b jej nech.....ba. Často chodieva k svojej bývalej koleg.....ni do starého ml.....na. Vžd..... sa tam zdrž..... aspoň hod.....nu. P.....jú spolu byl.....nkové čaj.....ky a klebetia.

1 a) Dopln' do slov i/í, y/ý. Označ X vybrané slová.

☐ b.....ť klinec po hlavičke	☐ b.....ť usilovným žiakom
☐ jednoizbový b.....t	☐ súbor nemá ani jeden b.....t
☐ m.....ss krásy	☐ M.....s dobrej nádeje
(výbežok pevniny do mora)
☐ p.....sk píšťalky	☐ p.....sk kravy
☐ p.....cha predchádza pád	☐ p.....chá ma v boku
☐ r.....m (zvuková zhoda)	☐ talianske mesto R.....m
☐ zeleninové r.....zoto	☐ dlhozrnná r.....ža
☐ francúzsky s.....r	☐ polovičná s.....rota
☐ v.....ť veniec	☐ v.....ť na mesiac
☐ vodný v.....r	☐ v.....r skalný
☐ z.....vať od únavy	☐ poz.....vať na oslavu
☐ m.....š	☐ M.....ško
☐ z karate prišiel dob.....tý	☐ dob.....ť pevnosť

b) Pomocou úlohy 1a) doplň vety.

Po obojakých spoluhláskach môžeme písať i/í alebo y/ý.

Domáce slová, v ktorých nasleduje ypsilon po obojakých spoluhláskach, nazývame

2 a) Dopíš do slov i/í, y/ý.

b) Podčiarkni v texte vybrané slová a im príbuzné slová.

Naša kuch.....ňa je celkom maličká, ale je v nej veľa náb.....tku.
 Poz.....vame do nej návštevu, keď nemáme upratanú ob.....vačku.
 V drevených skr.....nkách sa skr.....vajú taniere, pr.....bory a m.....sy.
 Jednu v.....dličku mávame vždy pri sporáku, ani neviem prečo.
 Chladn.....čka je v.....soká a mama je vžd.....nervózna, keď sa v nej
 pridlho r.....peme. Na strope je v.....schnutá škvrna odvtedy, ako
 máme v.....buchol r.....žový nák.....p. V kúte je pasca na m.....ši.
 Nemáme um.....vačku riadu, a tak si svoje denné služby každý
 odp.....kávame pri riade. Mame ide um.....vanie aj tak najr.....chlejšie.
 Za m.....nútu zm.....zne všetok riad, je ako v.....chrica. Aký má teda
 zm.....sel, ab.....sme sa s t.....m trápili m.....ostatní?

3 Dopln i/í, y/ý podľa toho, či slovo patrí alebo nepatrí medzi vybrané slová alebo im príbuzné slová.

R.....bárstvo má u nás i vo svete dlhú tradíciu. Pre mnohých ob.....va-
 teľov bolo v.....znamným zdrojom obživy. Ľudia zv.....kli pestovať aj
 ob.....lie a zbierať rôzne b.....liny. Chovali hydinu a dob.....tok, ale
 r.....by predstavovali chutnú obživu za málo námahy. Vynaliezaví
 lovci totiž v.....m.....šľali čoraz lepšiu techniku lovu. R.....bári však
 nežili v prep.....chu. Museli b.....ť trpezliví a šikovní. Používali siete
 a s.....pali návnadu do vody. Možno sa im nechcelo čakať, až sa im
 budú r.....by oz.....vať samy. Keď sa siete potrhali, museli ich prešit'
 alebo uv.....ť nové. P.....tate sa, ako lovili skúsení r.....bári? Nuž, asi
 vedeli rozoznať každé zam.....hotanie na hladine. A keď sa r.....bka
 zam.....kala, dali si s.....gnál a r.....chlo v.....ťahli sieť. Museli si však
 dávať pozor, ab.....sa im r.....bka nešm.....kla späť do vody.

Písanie i/í, y/ý po d, t, n, l v domácich a cudzích slovách

1 a) Dopln vhodné slovné spojenia. Pomôž si slovami z ponuky.

Ponuka slov: *správny, športový, príď, hovorím, hodiny, mi.*

..... typ

..... tip

ty ti

..... ti

tykajú tikajú

..... tikajú

b) Prečítaj si slová v tabuľke. Dopln po jednom slove.

LY/LÝ	LI/LÍ
lýtko, mlyn, blýskať sa, plyš, lykožrút, lyžica, plytký, vzlykať	kolíska, polícia, lipa, blízko, liter, dolina, poliklinika, list, Liptov
DY/DÝ	DI/DÍ
dýchať, dynamo, dym, dýka, Londýn, dynastia	krokodíl, diplom, kredit, diktát, puding, disk, dinosaurus, indigo
TY/TÝ	TI/TÍ
tykať, tyrkys, typ, motyka, týždeň, týrať, týčiť sa, dotyk	tiger, matematika, Kristína, tiramisu, Antarktída, antilopa
NY/NÝ	NI/NÍ
nylon, synonymum	tenis, kronika, panika, minister, Monika, technik, fenikel

2 Dopln slov v správnom tvare podľa významu.

Ponuka slov: liter, malinový, lichotiť, líška, ligotať (sa), lyžiar, vzlykať, plynový, lipový, rozplývať (sa), Liptovský, ihličie, limonáda, plyš, slivkový.

Zimné prázdniny každoročne trávime v Mikuláši.
 Otec sa vždy nad krásou zasneženej krajiny
 a mama pri predstave mínusových teplôt, ktoré
 nás tam čakajú. Našťastie máme v chalupe
 ohrievač. Babka uvarí čaju zo sušených
 kvetov. Ja mám však radšej
 z domáceho sirupu. Občas si pochutím aj
 na koláči. Takto posilnený sa potom vyberiem
 na svah. Nie som síce najlepší, ale veľmi mi
, keď ma rodičia pustia na najvyšší kopec. Odtiaľ
 je nádherný výhľad. Sneh okolo sa, z lesa sa
 šíri vôňa čerstvého a raz som dokonca zazrel aj
 ryšavú, ktorá vyzerá ako z

3 Dopíš do slov i/í, y/ý.

Naša učiteľka matemat.....ky dnes nebola v škole, preto ju zastu-
 poval učiteľ Mart.....n. Na hodinu priniesol kron.....ku, do ktorej
 si zaznamenáva svoje potulky po svete. Naposledy sme si v nej
 mohli prezerať fotografie z Antarkt.....dy. Dnes nám rozprával
 o prázdn.....nách v Afr.....ke. Priniesol aj fotografie, na ktorých boli
 zachytené ant.....lopy, krokod.....ly a t.....gre. Väčšina detí žijúca
 v tejto krajine asi nepozná dobroty, ako sú L.....monáda, L.....zanka,
 mal.....ny či pud.....ng. Učiteľovo rozprávanie bolo také napínavé,
 že sme si ani nevšimli, ako rýchlo t.....kajú hodiny.

Slabičné a neslabičné predpony

1 Farebne vyznač predpony v nasledujúcich slovách.

vyrezať, roztrhať, vztýčiť sa, vyletieť, predpoludnie, spočítať,
odkázať, vzchopiť sa, rozpovedať, odpojiť, roztriediť, rozposlať

2 Dopln vhodne predpony do slov.

...../...../.....maľovať /...../.....páliť /...../.....robiť
...../...../.....búriť sa /...../.....trhnúť /...../.....čítať
...../...../.....tlačiť /...../.....žiť /...../.....skočiť

Predponu **vy-** píšeme vždy s tvrdým **y** (**vypísať**, **vyčistiť**, **vyviesť**).

Predponu **roz-** píšeme vždy so **z** (**rozchodiť**, **rozprávať**, **rozplieť**).

Predponu **od-** píšeme vždy s **d** (**odpustiť**, **odtrhnúť**, **odkráčať**).

3 Vyber zo zátvorky správne napísané slovo a dopln ho do textu v správnom tvare.

Naši rodičia (predvčerom – pretfčerom)
oslávili desiate výročie svadby. S bratom sme sa preto rozhodli,
že im (vystrojiť – vistrojiť) oslavu.
..... (vibrať sa – vybrať sa) sme sa na nákupy
do blízkeho nákupného centra. (vziať – vsiať) sme
so sebou aj strýka Fera, ktorý sa najprv
(vspierať – vzpierať), ale nakoniec sa dal prehovoriť. Naštartoval svoje
auto a mohli sme (vyraziť – viraziť).
Aby nám nakupovanie rýchlejšie ubehlo,
(rozdeliť sa – rosdeliť sa) sme sa a
(rosutekať – rozutekať) sme sa po obchode.

4 Spoj vhodné predpony so slovom (odhaľ viac riešení).

s	miešať
z	
v	
vo	

s	pliešť
z	
v	
bez	

s	lietnuť
vz	
z	
pre	

v	členiť
vy	
pre	
s	

do	poludnie
od	
pred	
pre	

s	počítať
z	
roz	
ros	

z	dať
roz	
vy	
s	

Slovo **zl'ava** nie je len akcia v obchode, ale aj príslovka **zl'ava = z ľavej strany**.

Pozor na príslovku

sprava = z pravej strany.

Nezabudni, že príslovky píšeme dovedna: *spamäti, dopredu, vpravo.*

5 Doplň chýbajúce písmená v predponách.

Živo si pamätám, ako ma môj starký učilčítovať a o.....čítovať. Hoci som bolpočiatku v číslachmätený, časom mi to už šlo výborne a starký ma nedokázal o.....trhnúť od príkladov. Už vtedy pre.....povedal, že budem v matematike vynikať. V.....dychal nad čoraz náročnejšími príkladmi, ktoré som dokázal v.....počítať. Vždy hrdo v.....týčil hlavu, keď ukazoval moje príklady ostatným. Neskôr som sám v.....mýšľal príklady a dával som ich v.....počítať dedkovi. Občas sa ajmýlil, a tak si niektoré musel v.....počítať ešte raz. Dedko ma neustále po.....poroval a pomaly som ho v matematických zručnostiach pre.....behol.

Predložky s/so – z/zo

1 Doplň správnu predložku s/so, z/zo.

*Predložka **s/so** sa spája s inštrumentálom (**S** kým? **S** čím?):*

Hanka **s** Petrou, Janka bratom, brat sestrou, ísť dedkom

*Predložku **z/zo** používame s genitívom (**Z** koho? **Z** čoho?):*

odísť domu, odkrojiť koláča, vybrať niečo škatule

***Z** píšeme aj vtedy, keď hovoríme o nejakom mieste:*

pochádzať Bratislavy, pochádzať Košíc, skočiť stromu

Píš, ako počuješ

predpona s-	predpona z-
sčítať	-
-	zjesť

Pozor na spodobovanie

predložka s (I)	predložka z (G)
s čítaním	z čítania
s jedlom	z jedla

2 Dopíš predložky s/so alebo z/zo.

Dnes sme sa dedkom vybrali za mamou do práce. času na čas jej prinesieme koláč, ktorý spolu upečieme. Pochádzame Tornale, kde je centra všade blízko. Na ulici sa stretneme známymi ľuďmi. Dedko sa vždy pozdraví susedmi. Na ihrisku vidíme deti, ktoré si stavajú hrady piesku. blízkeho potoka si naberú vodu, aby hrady spevnili. Dievčatá chlapcami preskakujú jednej preliezačky na druhú. Niekedy tam vidíme aj učiteľky žiakmi blízkej materskej školy. Kým sa obzerám po okolí, mama nám kýva okna. Teší sa, lebo sme sebou priniesli koláč. Ešte nevie, že som dnes spadol višne...

3 Slová v zátvorke napíš v správnom tvare a doplň k nim predložky.

..... (kuchyňa) sa šírila známa vôňa. Hneď sme vedeli, že mama varí špagety bravčovým (mäso) a (zelenina). Radi si z nej robíme žarty, že mieša stridží kotol čarovným (nápoj). Potom si veľkej (misa) všetci naberať večeru. (súrodenci) vždy čakáme, či mama vytiahne (chladnička) aj náš obľúbený dezert – jahody (šľahačka). Dobré vieme, že nám varí (láska), a my ju aj preto (srdce) ľúbime.

4 Slová z ponuky daj do správneho tvaru a doplň ich do textu. Nezabudni na správnu predložku.

Ponuka slov: sirup, čas, ríbezle, záhrada, pivnice, puding, zaváraniny, Komárno, žart, my, vďaka, babka.

Dnešný prázdninový deň som strávila Len na čas sa nám podarí stráviť celý deň spolu, lebo babka je až Od rána sme zavárali ovocie Najviac mi chutil kompót babkinej sa tak za deň stal sklad Babička mi hovorí, že sú úžasné kuchárky. mi potom uvarila lievance Zvyšné ovocie zajtra zjeme malinovým

Slová so samohláskou ä

1 Vypíš spoluhlásky pred samohláskou ä.

žriebä, päta, obváz, mäkký, deväť, päšť, väčšina, mäso, späť, zmätok, pamätník, opäť, chlápä, hovädzina, zvädnúť, Svätopluk

2 Podčiarkni slová so samohláskou ä. Koľko slov si našiel?

Recept na zmätok

Potrebuje:

päť mäkkýšov rôzneho druhu,
väčší zväzok zvädnutých nevädzí,
deväť obvázov z päty,
opätok,
vodu z odmäku,
mäsový vývar,
tri Svätoplukove vlasy.

Postup práce:

Všetko spolu varíme domäkka.
Podľa chuti môžeme pridať
rukoväť zo sekery. Na záver
ozdobíme zvädnutou mäťou.
Podávame pod pamätníkom.

3 Dopln do slov e/é, ä.

Dnes k nám na ob.....d príde t.....ta B.....tka z B.....skýd. Mama ma
pr.....to poslala na nákup. Občas ma sklam..... pam.....ť a na niečo
dôležit..... zabudn.....m, a tak mi mama dala takýto nákupný zoznam:
zv.....zok čerstvej m.....ty, p.....ť m.....kkých francúzskych bagiet a dev.....ť
jablák. V obchode mi riadne vysm.....dlo, preto som si kúpil min.....rálnu
vodu. K.....ď som prišiel domov, mama už mala povysávaný kob.....rec
a pozam.....tanú kuchyňu. Čas b.....žal naozaj rýchlo, hodiny na v.....ži
odbíjali poludnie a zrazu ktosi zaklopal na dv.....re.

1 Dopln vhodné znamienka na koniec viet.

Nika Ahoj, ako sa máš

Biba Celkom dobre, ale som unavená z tréningu Trénerka nás nechala robiť poriadne dlhú rozcvičku Plávali sme tam a spať asi pol hodiny

Nika Fíha Prečo

Biba Vraj preto, aby sme pred sústredením nabrali kondíciu

Nika Ahá A tešíš sa na majstrovstvá

Biba Jasné, a ako Sú pre mňa veľmi dôležité a som zvedavá, ako nám to pôjde Musím si dovedy ešte precvičiť niektoré plavecké disciplíny

Nika Tak to ti držím palce

Biba Ďakujem, Nika

2 Dopln do slov vhodné hlásky i/í, y/ý. Dokážeš si predstaviť, že by...

... m.....š poľná mala príb.....tok plný ob.....lia a l.....ška b..... miesto
r.....šavého chvosta mala chvost bodkovaný?

... r.....s bol vegetarián a s.....korka mala p.....chliače?

... kor.....tnačky a r.....by vedeli plávať v piesku?

... op.....ce mali kr.....dla a kop.....tá?

... kob.....ly lovili iba malý hm.....z?

... bol kr.....žiak veľký ako v.....dra?

3 Rozmotaj slovného hada.

OTECSIDNESPRIPRAVOVALRAŇAJKYANANÁSZABUDOL

Vlastné podstatné mená

1 Podčiarkni iba vlastné podstatné mená a doplň vetu.

človek, Marek, mesto, Nové Mesto nad Váhom, rieka, Hornád, dedina, Kozárovce, pes, Dunčo, planéta, Jupiter, spisovateľ, Pavol Dobšinský, sviatok, Štedrý deň, štát, Vatikán, púšť, Sahara, škola, Základná škola v Hurbanove, divadlo, Divadlo Aréna, časopis, Historický časopis, postava, Zlatovláska, ulica, Bottova ulica, pleso, Štrbské pleso, Štrbské Pleso, Veľké Hincovo pleso, nížiny, Podunajská nížina, pohorie, Alpy, súhvezdie, Mliečna cesta, 1. január – Nový rok, nový rok 2018, Ulica mieru, ulica oproti, Most SNP, zasypaný most, Kolonádový most, budúca streda, Dunajská streda, Popolcová streda

Vlastné podstatné mená píšeme

vždy s začiatočným písmenom.

2 Označ X správne tvrdenia. Pomôž si doplnením chýbajúcich začiatočných písmen.

Veľké začiatočné písmeno píšeme:

☐ v menách a priezviskách ľudí

.....omáš,atarínaováčová,ováčovci, rodinaováčová;

☐ vo všeobecných pomenovaniach ľudí

.....estra,tará mama,ratranec,edič,akomec,ekár;

Rozlišuj, či je dané podstatné meno **všeobecným označením** (osoby, zvierata, veci, predmetu, javu), alebo **jedinečným označením** (konkrétnej osoby, zvierata, veci, krajiny...), teda **vlastným menom**.

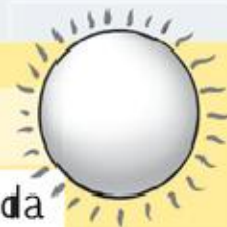

- ☐ v slovách, ktoré označujú štátnu alebo národnú príslušnosť
 ...lovák, ...akúšanka, ...umuni, ...skimák, ...ndián, ...ómka;
- ☐ vo všeobecných pomenovaniach zvierat
 ...ôň domáci, ...ýkorka veľká, ...yš domová, ...elfín skákavý;
- ☐ v pomenovaniach miest, obcí, štátov, riek, pohorí, kontinentov, svetadielov
 ...ratislava, ...pišská ...ová ...es, ...unaj, ...ysoké ...atry,
 ...ápadné ...atry, ...alé ...arpaty, ...erová ...rchovina,
 ...merika, ...upiter, ...liečna cesta, ...eplička ...ad ...áhom;
- ☐ v názvoch sviatkov a pamätných dní
 ...ový ...ok (1. január), ...el'ká ...oc, ...vetná ...edeľa.

Mesiace/mesiace

Vesmírna loď Apollo 11 pristála na **Mesiaci**.

Počas **mesiaca** august je zvyčajne teplo.

Slnko/slnko

Naša najbližšia hviezda sa volá **Slnko**.

Spoza mrakov vykuklo zubaté **slnko**.

- 3 Podčiarkni správne napísané slovo.**
Čítaj s porozumením a správne začiatkové písmeno ti napovie text.

Písanie veľkých písmen nie je ťažké. Keď píšete pánovi, ktorý sa volá priezviskom *Kováč/kováč*, napíšte veľké písmeno, hoci by bol povolaním naozaj *kováč/Kováč* a kul by krásne kovové predmety. Dajte si pozor na priezvisko alebo chlapčenské meno *Daniel/daniel*, ktoré sa podľa kalendára oslavuje v *júli/Júli*, pretože toto slovo s malým začiatčným písmenom označuje cicavca z čeľade

jeleňovitých, napríklad *daniela/Daniela* lesného alebo *daniela Škvritého/škvritého*. Už viete, že mená národov, národností, kmeňov, obyvateľov miest či kontinentov píšeme vždy s veľkým začiatočným písmenom: ja som *slovák/Slovák*, ona je *Maďarka/maďarka*, ty si *škót/Škót*. Možno ešte nevieš, že o človeku, ktorý je prehnane skúpy, povieme, že je to skúpy *škót/Škót* s malým začiatočným písmenom, hoci vôbec nemusí pochádzať zo *Škótska/škótska*. A napokon tu máme jednu otázku. Pozor, nepomýľte sa: Koho našiel *Kolumbus/kolumbus*, keď objavil *Ameriku/ameriku* – *indov/Indov* či *Indiánov/indiánov*?

Bratislava, Bratislavčan – bratislavské ulice
Európa, Európan – európsky priestor
Ľ. Štúr, rodina Štúrovcov – štúrovci (podporovatelia Ľ. Štúra)
Slovensko, Slovák – slovenské mestá
sochár Majster Pavol z Levoče – majster (odborník)

4 Doplní malé a veľké začiatočné písmená.

.....rancúz čingličan,iedenčanka čiimanka, každý sa máme zoznamovať s históriou svojho národa a štátu. Ani mylováci nie sme výnimkou. Na dejepise sa učíme olovanoch, ktorí osídlili toto územie po germánskych etnikách. V 9. storočí tu panovaloniežavätopluk a na konci 10. storočia sa na našom území vytvorilohorské kráľovstvo. Vládli v ňom mnohíhorskí králi, napríkladtefanrvý alebondrejruhý. V stredoveku mala

veľkú mocrešanská cirkev. Na tomto území pôsobili aj rôzne
mníšske rády, akoenediktíni arantiškáni. Každýlovák by
mal poznať aj známych umelcov zolovenského územia, napríklad
rezbára a socháraajstraavla zevoče, ktorý vytvoril najvyšší
drevený oltár navete. Tento umelecký
skvost dnes nájdete vevočskom
.....rámevätéhoakuba. Z maliarov
sú známiartin Benka aleboudovít
Fulla. Ich diela môžeme obdivovať
vlovenskýchalériách.

5 Dopln začiatkové písmená.

Vanuári, čiže minulýesiac, k nám prišla do triedy nová žiačka.
Volá sa Adelkaováková a prišla zovéhoestaadáhom.
Povedala, že bola zvedavá na naše vychýrené literárneymnázium,
ktoré sa oficiálne voláymnáziumndreja Sládkoviča a sídli
naelenejlici číslo 5. Sme známi školskýmasopisom, ktorý
sa volákienko. Tiež sa u nás učí veľa cudzích jazykov. Adelka
má vraj veľmi radapanielčinu a asi bude chodiť do skupiny
so mnou. Tiež vraví, že jej mama jead'arka, takže vie aj veľmi
dobré poad'arsky. Má rada turistiku voysokýchatrách.
Vraj chodia vždy presne naový rok lyžovať podomnický
.....tít. Naša nová spolužiačka mi je sympatická, vobotu ju pozvem
naahodovú zmrzlinu do mojej obľúbenejukrárneladký svet
naarižskomámestí vanskejystrici.

Mužský rod: chlap a hrdina

1 Podčiarkni životné podstatné mená mužského rodu.

stôl	potomok	hokejista	dedič
Peter	gazda	šuhaj	krv
delegát	lesník	facebook	svedectvo

2 a) Daj slová do nominatívu množného čísla.

chlap – (dva)	Čech –
kapitán –	Rus –
expert –	lekár –
súper –	vojak –
chlapec –	klient –

b) Dopln vetu a vyber správnu možnosť.

Uvedené slová sa skloňujú podľa vzoru **chlap** a v nominatíve plurálu majú koncovku Patria medzi životné/neživotné podstatné mená.

3 Ktorú koncovku má slovo v inštrumentáli plurálu? Správne ich prirad' a slová napíš.

Slovák strýko svedok

-mi

-ami

synáčik policajt Jano

Vo vzore **chlap** píšeme koncovky:

- **-i/-ia/-ovia** v nominatíve sg.:
 - › králi, piloti, hráč.....;
 - › bratia, učitelia, priatel.....;
 - › ujo**via**, dedo**via**, boh.....;
- **-ovi** v lokáli a datíve sg.:
 - › chlapo**vi**, mužo**vi**, syn.....;
- **-ov** v genitíve a akuzatíve pl.:
 - › otc**ov**, Čech**ov**, maliar.....

4 Nasledujúce slová sa skloňujú podľa vzoru **hrdina**. Napíš ich v nominatívne plurálu, zakrúžkuj koncovky a doplň vetu.

starosta – darca –
 huslista – sluha –
 husita – kulturista –

Vzor **hrdina** má v nominatívne sg. koncovku a v nominatívne pl. koncovky alebo

5 Vo vete nájdí slová v inštrumentáli plurálu, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **hrdina**. Zakrúžkuj koncovky a doplň poučku.

Na literárnej súťaži sa to hemžilo
 starostami obcí, zvedavými dôchodcami
 a nádejnými poetmi.

V inštrumentáli plurálu vzoru **hrdina** píšeme koncovku /
 (napr. /).

Vo vzore **hrdina** píšeme koncovku **-u**:

- v **genitíve sg.**:
od traktoristu, bač.....,
koleg.....;
- v **akuzatívne sg.**:
kričím na sprievodcu,
vládc....., turist.....

6 a) K podstatným menám prirad' gramatické kategórie.
 b) Urči vzor podstatných mien.

(s) Nemcami •

Jana •

bačovia •

(o) gitaristovi •

(z) hostí •

(ku) kráľom •

• D pl., muž. r.

• N pl., muž. r.

• A sg., muž. r.

• G pl., muž. r.

• I pl., muž. r.

• L sg., muž. r.

7 Slová z ponuky vpíš v správnom tvare do článku.

Ponuka slov: *predseda, Gejza, traktorista, dôchodca, zástupcovia, hrdina, starosta, sudca.*

Statočný dôchodca zachránil Vianoce

Včera v podvečerných hodinách
zabránil statočný

Bedník lúpeži v nákupnom centre
v Trenčíne. Včas odhalil, že zlodej
je prezlečený za Santa Clausa

a chce sa skryť v obchode, aby ho

vykradol. Gejza Bedník je bývalý

na družstve. Hoci je v súčasnosti už

pôsobí aj ako zástupca organizácie

Ľudia pre ľudí. Nášmu odovzdá budúci

týždeň jeho rodnej obce cenu

za statočnosť. Zlodeja zasa postaví pred

Spolu so svojimi právnymi budú čeliť
obvineniam.

8 Dopln chýbajúce koncovky do slov.

Slovenskí hokejist..... sú majstr..... sveta!

Vo švédskom Göteborgu sa v roku 2002 konali 66. majstrovstvá
sveta v ľadovom hokeji. Záverečný stav 4 : 3 rozhodol, že slovenskí
hráč..... po prvýkrát v histórii získali zlato. Naši reprezentant..... boli
favorit..... od začiatku majstrovstiev a fandili im všetci obyvatel.....

Slovenska. Kapitán..... slovenského družstva bol Peter Bondra. Už od prvého zapískania rozhodc..... fanúšik..... tušili, že rozhodnutie tréner..... Ján..... Filca postaviť do čela tohto šikovného hokejist..... bol skvelý ťah. Na všetkých divák..... bolo badať napätie, či sa kapitán..... slovenských hokejist..... podarí obrátiť skóre. Veľmi vyrovnanými súper..... Slovák..... boli Rus..... V záverečných sekundách sa tešili aj brankár....., tréner..... a asistent....., ktorí vybehli na ľad. Doma sme víťaz..... ospevovali ešte dlho. Nielen chlapc....., ale aj dievčatá vtedy mali v izbách plagáty našich hokejist......

9 Dopln správne pádové koncovky.

Viete, čo majú spoločné ministr....., primátor....., poslanc....., župan....., starost..... či prezident.....? V demokratickom štáte musia byť zvolení občan....., volič..... vo voľbách. Iba tak sa môžu kandidát..... stať volenými reprezentant..... ľudí na presne dané obdobie. Politic..... sú tiež pokladaní za správco..... vecí verejných. Často ich obklopujú rôzni poradc....., odborníc..... a asistent..... Dnes nám už nevládnú kráľ..... alebo vojvod....., ktorí by boli potomk..... starých rodov, ako tomu bolo v minulosti. Dnes majú občan..... za istých okolností právo voliť i byť zvolení. Môžu však byť aj menovaní ako veľvyslanc..... A ak si nevyberú politickú dráhu, môžu byť zamestnanc..... štátu ako policajt....., vojac..... či úradník....., alebo môžu dozerať na dianie v štáte, napríklad ako sudc....., novinár..... alebo aktivist.....

Mužský rod: dub

1 a) Doplň vhodné hlásky do slov. Rámčeky si zatiaľ nevšímaj 😊.

vysoký du.....

pracovný postu.....

presný ča.....

umelecký obra.....

ranný be.....

večerný súmra.....

skrytý pokla.....

herný plá.....

okenný rá.....

nový televízo.....

Bengálsky záli.....

stĺpcový gra.....

víriaci sa pra.....

znejúci gon.....

vysoký pla.....

luxusný hote.....

b) Podľa doplnených hlások v úlohe 1 a) podčiarkni správne tvrdenie.

Podľa vzoru **dub** sa skloňujú
neživotné/životné podstatné mená
mužského rodu zakončené
na mäkkú/obojakú/tvrdu spoluhlásku.

V **nominatíve** a **akuzatíve**
plurálu vzoru **dub** píšeme
vždy **y**:

duby, stoly, jazyky,
činy, spôsoby.

c) Podstatné mená v úlohe 1 a) napíš do rámečkov v N plurálu podľa príkladu.

(staré) domy, (moderné) mobily, (turistické) batohy

životné podstatné meno

neživotné podstatné meno

genitív	akuzatív	nominatív	akuzatív
od koho? čoho?	koho? čo?	kto? čo?	koho? čo?
(od) otca	otca	buk	buk
(od) otcov	otcov	buky	buky

Podstatné mená
mužského rodu
sa v **genitíve pl.**
vždy končia na
koncovku **-ov**.

2 Vyber vhodné chýbajúce slovo z ponuky a napíš ho do textu.

Ponuka slov: lístkom, revy, klubov, zápasov, góly, štadiónov, štadióna, kluby, zápasy, tímu, futbalu.

Londýn je považovaný za hlavné mesto
 Sídli v ňom až trinásť profesionálnych,
 niekoľko desiatok obrovských a denne
 sa odohrá aj niekoľko Najznámejšie
 londýnske sú Arsenal a Chelsea.
 Občas je veľmi ťažké dostať sa k na dlho
 očakávané Správny futbalový fanúšik by
 mal vidieť tie najkrajšie svojho
 obľúbeného Keď padne gól, vtedy sa
 zo ozývajú šťastné
 fanúšikov široko-d'aleko.

3 Slová v zátvorke daj do správneho tvaru.

Keď som dnes odchádzal zo školského
 (obed), mal som o dva (zub)
 menej. Moje mliečne (rezák) ostali v chlebe
 s tvrdým (syr) Na večeru som potom musel jesť
 iba kašu, lebo som nevedel rozhrýzť ani dva (kus)
 opekaných (zemiak) Mama dnes volala
 zubárovi, aby vybavila dva (termín) prehliadok
 pre mňa a brata, ktorý si zasa vylámal predné (zub)
 na tvrdom (orech)

4 Dopíš do slov i/í, y/ý.

Obaja moji rodičia pracujú ako záchranár..... Celé dni zachraňujú ľudské život..... V práci trávajú víkend..... aj niektoré večer....., preto občas ostávam so starými rodičmi....., ktorí za mnou jazdia z Trenčína. Okolo nášho vidieckeho domu sú iba veľké dom..... s ešte väčšími dvormi..... a dva staré cintoríny..... Preto s dedkom navštevujeme okolité ihličnaté les....., kde už poznáme skoro všetky kúty..... Hoci mám rád tieto výlety....., vždy sa teším na domov. V potoku vždy hľadáme okruhlíky....., a ak máme šťastie, objavíme pod stromami..... dubáky..... Len si musíme dávať pozor na hady..... a diviaky..... A raz dokonca neďaleko nás prebehli vlci..... Miestni horári..... nás ale ubezpečili, že nám nič nehrozí.

5 a) Dopln do slov chýbajúce pádové prípony alebo text napíš ako diktát. b) Zakrúžkuj v texte všetky podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru dub.

Stredoveké kláštory..... mali kedysi veľa členov..... a nachádzali sa takmer v každom kúte..... Európy. Pri kláštore..... sa nachádzali cintoríny..... a veľké kostoly....., ale aj chlievy....., kde mníši..... chovali dobytok. Aj neďaleko Hronu..... sídlil v stredoveku mníšsky rád. V kláštore..... pôsobili rôzne rehoľné rády..... Život..... mníchov..... boli skromné. V príbytkoch mali málo nábytku..... Nacvičovali a spievali v zbor....., ktoré sa volali chór..... V kostole..... vykonávali sväté obrady..... Typickou výzdobou kostolov..... boli obrazy..... zo životov..... svätých. Mníši..... sa venovali aj prepisovaniu kníh a spoznávaniam rôznych vedných odborov..... Mnohí ovládali viaceré jazyky.....

Mužský rod: stroj

1 Prečítaj si nasledujúce slová, ktoré sa skloňujú podľa vzoru stroj, a doplň vetu.

dážď, hrebeň, topol, kríž, Spiš, meč, mesiac, kraj

Vzor **stroj** je mäkký vzor – nepíšeme y/ý.

Podľa tohto vzoru sa skloňujú neživotné podstatné mená zakončené na spoluhlásku. V nominatíve plurálu majú koncovku -e, napr. *kroj*..., *lúč*..., *koláč*....

2 Dokonči vetu.

Neživotné podstatné mená mužského rodu skloňujúce sa podľa vzoru **stroj** majú v lokáli singuláru koncovku (napr. *Hovorím o kraj*... a *korbáč*...).

Skloňovanie neživotných podstatných mien mužského rodu **cudzieho pôvodu**, zakončené na -l, -r.

N sg.	L sg.	N pl.
pedál	o pedáli	pedále
močiar	o močiari	močiare
scenár	o scenári	scenáre

3 Doplň do slov i/í, y/ý.

V kalendár..... sa vyníma obrázok zasnežených Tatier, ktorý dokazuje príchod zimy. V decembr..... a januári sú vrchol..... hôr posiate bielym snehom. Vtedy to vyzerá, ako by sme boli v raj..... Aj u nás nasnežilo a na okraj..... dediny vznikli dva svah....., ktoré využívame na pretek..... v sánkovaní. Jeden svah vedie pomedzi dva dom..... a niekedy mám strach, aby naša jazda nezničila plot....., ktoré stoja pred domam..... Keď sa vonku zídu všetci chlapc..... z našej ulice, široko-daleko sa ozývajú hlasné výkrik..... Aby som si tieto chvíle navždy zapamätal, zvečnil som ich farebnými uhlíkm..... na papier. Najkrajšie výkres..... si potom zavesím nad posteľ.

4 Nájdi a podčiarkni v texte podstatné mená mužského rodu, ktoré sa skloňujú podľa vzoru stroj.

Chcela by som vlastniť stroj na premiestňovanie. Nezáležalo by mi na tom, akým prístrojom by som sa premiestnila, dôležité by bolo, že by som vlastnila kľúč od tejto záhady. Potom by som si mohla v kalendári napláňovať cesty, ktoré by sa stali prameňom môjho poznania. Navštívila by som niekoľko slovenských krajov ako je Spiš či Šariš a dožičila by som si relaxačný kúpeľ v Bardejovských kúpeľoch. V tieni by som však nenechala ani zahraničné destinácie. V Paríži by som neobišla Eiffelovu vežu ani pouličný predaj rôzneho tovaru. Na záver by som si dopriala slnečný raj v Grécku.

5 Dopíš do slov chýbajúce pádové prípony.

Najradšej mám výlet..... do zoologických záhrad. Rád pozorujem zvieratá a ich špecifické znak..... V teráriách najčastejšie pozorujem motýl....., ktoré tvoria najväčší rad hmyz..... Najviac ma fascinujú jemné chlpy....., ktorými je posiate ich telo. S kamarát..... sa vždy zastavíme aj v bufet....., kde si kúpime nanuk..... alebo sladené nápoj..... Niekedy si vezmeme aj plastové pohár..... a nápoj..... si rozdelíme. Pri bufet..... pod javor..... je vždy veľa vrabc....., ktoré hľadajú zvyšok..... chlebič..... Nezaostávajú za nimi ani holub....., ktoré sa tu tiež schádzajú. Potom sa vydáme smerom hore do kopc....., kde spoza plot..... obdivujeme rôzne párnokopytník..... aj nepárnokopytník..... Podľa môjho názor..... sú najkrajšie jelen..... V ich výbeh..... sa týčia vysoké topol..... a v kút..... sú naukladané veľké šedé kamen..... Jelen..... a srnc..... sa väčšinou zdržiavajú pri pramen..... s čírou vodou.

- 1** a) Použi v slovách správne koncovky.
b) Do políčka napíš vzor, podľa ktorého sa podstatné meno skloňuje.

🎧 Na Slovensku sa nachádza niekoľko prírodných i kultúrnych skvost..... . Jedným z nich je aj Slovenský betlehem..... v Rajeckej Lesnej od majstra rezbár..... Jozefa Pekaru. Na betlehem..... začal pracovať v rok..... 1980 a vyrezával ho 15 rok..... Dnes je Slovenský betlehem umiestnený v Dom..... Božieho milosrdenstva a denne ho obdivuje niekoľko návštevník..... . Zahraniční turist..... sú ohúrení najmä počtom postáv, ktorých je približne tristo. Domáci návštevníci..... v Slovenskom betleheme hľadajú kus..... histórie nášho národ..... . Autor drevorezbou zachytil čas..... , kedy väčšina obyvateľ..... žila na vidiek..... v drevených dom..... a po stáročia si uchovávala svoje zvyk..... a obyčaj..... . Môžeme tu nájsť zastúpených mnohých remeselníkov, ako boli napríklad hrnčiar..... , kováč..... , tesár..... či pekár..... . Uprostred diela sa nachádza scéna Božieho narodenia a okolo nej sú zastúpené všetky slovenské región..... . Nechýbajú tu ani dominanty, akými sú slovenské katedrály či hrad..... . V pozadí betlehem..... sa týči Kriváň..... .

Ženský rod: žena

1 a) Dopíš chýbajúce hlásky do slov.

detská autodrá.....a	nová stre.....a
naša učiteľ'.....a	čarodejná stri.....a
drevená ohra.....a	čerstvá mä.....a
mladá že.....a	uvarená cvik.....a
priestranná iz.....a	moja ma.....a
nočná lam.....a	malá zeb.....a
ranná ro.....a	žeravá lá.....a
ko.....a domáca	stro.....a básne

Vzor **žena** je tvrdý vzor:

- genitív sg.:
(bez) **ženy**, bez **strechy**;
- nominatív pl.:
(dve) **ženy**, dve **strechy**;
- akuzatív pl.:
(vidím dve) **ženy**,
dve **strechy**;
- inštrumentál pl.:
(s dvoma/dvomi) **ženami**,
(so) **strechami**.

b) Dopĺň vetu a nesprávne tvrdenie prečiarkni.

V úlohe **1a)** som doplnil

Sú to tvrdé/mäkké/obojaké spoluhlásky.

c) Dopĺň vetu.

Podľa vzoru **žena** sa skloňujú podstatné mená

rodu zakončené v nominatíve singuláru na samohlásku, pred ktorou sa nachádza alebo spoluhláska.

V nominatíve plurálu majú tieto slová príponu

2 a) Dopĺň dĺžne do slov.

k otazkam	o synagogach	k rozprávkam
o laskach	o lienkach	o Lenkach

b) Bolo v týchto slovách dodržané pravidlo o rytmickej krátení?

☐ áno

☐ nie

☐ nie vo všetkých

POZOR

Slová ako *Andrea*, *Korea*, *idea* sa v niektorých pádoch skloňujú inak:

	N	G	D	A	L	I
Sg.	Andrea	Andrey	Andrei	Andreu	Andreï	Andreou
Pl.	Andrey	Andreí	Andreám	Andrey	Andreách	Andreami

3 Podčiarkni slová, ktoré sa skloňujú podľa vzoru žena.

Mojim kamarátkam, Katke a Andrei, som dnes priniesla hrbu školských úloh, pretože boli obidve choré. Bez Katky a Andrey je v našej triede nuda. Je to ako byť doma bez rodiny. Sama tak musím zápasiť s ťažkými knihami a úlohami, za ktoré by som si mala vyslúžiť hádam aspoň niekoľko zlatých medailí. Namiesto nich máme iba známky na vysvedčeniach. S Andreou a Katkou sa poznáme už od malička. Neviem si predstaviť svet bez našej nerozlučnej trojice. Ak by neboli tento víkend choré, isto by som ich pozvala na našu chatu. Chystáme sa totiž s rodičmi do zasnežených hôr. Teším sa na túto cestu, lebo na horách vždy stretneme zaujímavých ľudí. Naposledy sme tam stretli tri veselé Japonky z Tokia, dve Rusky z Moskvy a štyri Češky z Ostravy.

4 Použi v slovách správne pádové prípony.

Zo škol..... sme sa vybrali na výlet do Žilin.....
 Sú to tri hodin..... cest..... z Bratislav....., preto
 sme si museli vziať dostatok jedla a vod.....
 Našou úloh..... bolo preskúmať dejin..... tohto
 mesta. Mali sme sa pozerať po pamiatk.....ch,

navštíviť mestský archív a knižnicu, odfotiť najzaujímavejšiu budov..., zaznačiť do map... zvieracie soch... a fontán... a zistiť, či je v Žilin... botanická záhrad... S týmito úloh... sme sa výborne popasovali. Na konci dňa nás všetkých boleli noh..., ale zažili sme samé veselé príhod... Preto sa už teraz tešíme na ďalšie potulk... Podľa slov našej učiteľk... matematik... chodia šiestaci do Prah... alebo na turistik... do Malej Fatr... Ja ale dúfam, že pôjdem k Liptovskej Mar...

Tvary genitívu pl.

môžu byť rôzne:

hra – (z) *hier*;

čiapka – (z) *čiapok*;

výhra – (z) *výher/výhier*;

žaba – (zo) *žiab*;

ryba – (z) *rýb*;

slina – (zo) *slín*.

5 Doplň do viet slovo zo zátvorky v správnom tvare.

Na (hodina) etickej (výchova) nám učiteľka rozprávala o svojej mladosti. Spomínala na (univerzita), ktorú navštevovala a našla si tam množstvo (kamarátka). Bez (Lea) sa nepohla ani na krok a o ich priateľstve napísala aj niekoľko básnických (strofa). Celú (zbierka) básní ale nikdy nenapísala. Počas štúdia sa naučila, že človek nemôže existovať bez pravých (hodnota). Aj po ukončení vysokej (škola) sa preto často s (kamarátka) navštevovali. Pred rokom sa však Lea presťahovala do (Kórea) a stala sa z nej poradkyňa pre svetovú banku. Svet (banka) ju vždy lákal, a tak si splnila jednu z (túžba).

Ženský rod: ulica

1 Prečítaj si nasledujúce podstatné mená a označ **X** tie tvrdenia, ktoré platia pre všetky slová.

nemocnica, sudkyňa, hrča, Prievidza, umelkyňa, kuchyňa, levanduľa, ryža, šija, Maťa, kad'a, fl'aša

- ☐ končia sa na samohlásku -a;
- ☐ sú ženského rodu;
- ☐ skloňujú sa podľa vzoru žena;
- ☐ pred samohláskou -a majú mäkkú spoluhlásku;
- ☐ v genitíve sg. majú koncovku -e;
- ☐ v lokáli sg. majú koncovku -i;
- ☐ v nominatíve pl. majú koncovku -e;

Genitív pl. vzoru ulica:

- z ulíc-ø, papúč-ø, gúľ-ø;
- zo šijí, veží, vôní.

2 Prečítaj si nasledujúce slová cudzieho pôvodu, ktoré sa skloňujú podľa vzoru ulica, a dokonči vetu.

polícia, informácia, organizácia, fotografia, redakcia, diskusia, operácia, Británia, únia, televízia

Podľa vzoru **ulica** sa skloňujú podstatné mená zakončené na samohlásku -a, pred ktorou sa nachádza samohláska, napríklad,

..... (Pozor, nie je to dvojhláska.)

3 a) Zvýraznené slová daj do základného tvaru.

Netrpezlivo sme čakali na povolenie zorganizovať školský výlet do **Levoče** V **riaditeľni** sedela zástupkyňa našej triedy Alica. Zrazu vyšla z dvier naša pani riaditeľka Nováková. Hovorila **Alici**, že bez nevyhnutných **informácií** nám nemôže výlet povoliť. Museli sme sa prispôbiť **situácii** a spísali sme plno dôvodov, prečo chceme **Levoču** navštíviť. Jedným z nich bol fakt, že Levoču iba z **fotografií** dostatočne nespoznáme. Raz sme si čítali o levočskej **atrakcii**: kletke hanby, ktorá bývala v minulosti plná zlých „**harpyí**“ Levoča ale určite ukrýva aj ďalšie zaujímavé pamiatky. Má vraj krásnu **radnicu** na námestí. Napokon nám riaditeľka výlet dovolila a už zajtra sa časť z nás vypraví do Levoče po **diaľnici** a časť využije služby slovenských **železníc**

b) Skloňujú sa zvýraznené slová podľa vzoru ulica?

☐ áno

☐ nie

☐ nie všetky

4 Dopln do slov chýbajúce hlásky.

Vo viacerých krajin..... pôsobí organizáci..... Lekári bez hran..... Prostredníctvom nej sa do krízových oblastí dostane lekárska pomoc a nevyhnutné lieky. Lekári vďaka príspevkom zakladajú aj nemocnic....., kde pomáhajú ľuďom v núdz..... Tieto oblasti sú často zničené občianskou vojn..... a mnohokrát sa tam ľuďom nedosta-

ne žiadnej pomoc..... Chudobní nemajú ani strech..... nad hlav.....
 a robia si skrýš..... z chladných jask..... Neraz sú obyvatelia tých-
 to krajín bez c.....st či diaľn....., a tak musí prísť pomoc za nimi.
 Jeden známy lekár z Koš.....c tiež pomáha v jednej oblasti. Hovorí,
 že to tam nemajú na ruž..... ustlané. V nejednej chvíľ..... sa mu už
 zdalo, že nedokážu pomôcť všetkým. Vítaní sú všetci dobrovoľníci.....
 a momentálne hľadajú pomoc do kuchyn.....

 5 Slová zo zátvorky napíš v správnom tvare.

Babkina komora sa ukrýva za závesom visiacim
 na drevenej (garniža). Hoci to
 nie je žiadna veľká miestnosť, je v nej ukrytých viac
 pokladov než v (klenotnica).

V lete si sem chodím po (broskyňa) či ringloty.

V prútených košíkoch však nájdem aj rôzne
 (bobuľa), napríklad maliny či (černica).

Na (polica) stoja (flaša)
 so šťavou z čerstvých (marhuľa),
 / (čerešňa) a jahôd.

Pod (lavica) ležia tiež košíky s rôznymi inými plo-
 dinami. Našli by ste tu cesnak, mrkvu či (fazuľa).

Správna gazdiná by sa však nezaobišla ani bez
 (cibuľa). Na jeseň sa tu objaví množstvo (dyňa).

Najradšej však mám vôňu (levanduľa),
 ktorá sa šíri z komory až do (kuchyňa).

Ženský rod: dlaň a kosť

1 a) Prečítaj si nasledujúce podstatné mená a podčiarkni iba tie, ktoré sú ženského rodu a nekončia sa na samohlásku a.

mama, dlaň, posteľ, fľaša, kosť, báj, vec, reč, cukráreň, obec, neter, jeseň, noc, súťaž, mier, os, sieť, počítač, pero, step, obuv, Bystrica, haluz, Orava, žrd', krv, okno, soľ, tyč, päšť, púšť

b) Z podčiarknutých podstatných mien vypíš tie, ktoré:

• majú v genitíve sg. a nominatíve pl. koncovku -e.

• majú v genitíve sg. a nominatíve pl. koncovku -i.

c) Do rámkov doplň, podľa ktorého vzoru sa slová skloňujú.

2) Napíš slová v genitíve pl. a urči vzor, podľa ktorého sa skloňujú.

neter – (.....) step – (.....)

haluz – (.....) tvár – (.....)

os (zemská), z osí, o osi

dve osi, z osí, o osiach

vzor kosť

osa (hmyz), z osy, o ose

dve osy, z ôs, o osiach

vzor žena

jar, o jari, v jari

dve jari, z jarí, o jariach

vzor kosť

krv, z krvi, v krvi

vzor kosť

3 Slová z ponuky vpíš do textu a použi správne koncovky.

Ponuka slov: tvár....., zem....., hus....., noc....., jar....., tradíci....., zem....., obyčaj....., minulosť....., nádej....., jar....., povodň....., povodňam....., hrst....., nádrž....., lod....., plachetn......

Príroda má mnoho Jar je obdobie prebúdajúceho sa života. Na sa začne ozývať sipenie či bzukot ôs. začnú byť teplé a dni dlhšie. V krajine je odrazu živo a veselo. Víťanie by sa u nás nezaobišlo bez zachovávania Najznámejšou je asi hádzanie Moreny do rieky. Tým sa dáva na známosť, že zima už odchádza. Tejto sa ľudia venujú od dávnej Naši predkovia Morenu hádzali do rieky v, že do ich obce zavíta bohyňa – Vesna. Napriek radosti z jari sa ľudia obávali V strachu pred vzali rozum do a začali stavať vodné Dnes v nich kotví mnoho a

4 V podstatných menách doplň správne koncovky.

Stredovekí rytieri nemohli existovať bez kráľovej priazn..... a často pre ňu prinášali nemalé obet..... Možno by ste ich život prirovnali k básn....., avšak mnohokrát museli prekonať veľa strast....., aby si udržali svoje postavenie. Za svoj život precestovali veľa rôznych krajín a v mene kráľa dobyli množstvo zem..... Z ciest prinášali na krá-

ľovský dvor rôzne trofej....., aby kráľovi preukázali úctu. Rytieri boli známi najmä svojou vášň..... pre boj. Na svoju ochranu potrebovali čo najlepší možný typ výzbroj..... Napriek tomu, že v tých časoch

neexistovali pištoľ....., používali niekoľko druhov zbran....., ktoré im nosili panoši. Aby si krátili dlhé chvíľ....., spievali si piesn..... o domovine. Rytieri sa často uchádzali o urodzené panie s peknými tvár..... Dnes sa o ich živote a stredovekých tradíci..... môžeme dočítať v stredovekých básň....., ktoré sa nám zachovali.

5 Červenou farbičkou podčiarkni podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru dlaň. Modrou farbičkou podčiarkni podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru kosť.

V tlači sa dnes objavila správa, že v istej račianskej továrni došlo včera v noci k lúpeži. Stalo sa to v čase striedania nočných stráží. Páchatelia však prišli v zlej obuvi, a tak na zemi zanechali viditeľné šľapaje. Zlodejov by však neidentifikovali iba na základe stupají, preto sa momentálne vedie vyšetovanie s množstvom výpovedí zamestnancov i obetí. Páchatelia prišli síce bez zbraní v hrsti, ale ulakomili sa aj na vystavené trofeje za úspechy firmy. Majitelia našli ráno spúšť – všetky veci boli rozhádzané po celej zemi. Páchatelov zatiaľ neusvedčili, ale podľa nepotvrdených informácií sú podozriví z viacerých krádeží. Je však možné, že budú musieť krotiť svoje vášne spoza mreží, pretože budú v blízkej dobe čeliť obvineniam v súdnej sieni. Možno si potom uložia do pamäti, že kradnúť sa nemá.

- 1 a) Dopln̄ do slov správne koncovky.
b) Do políčka napíš vzor, podľa ktorého sa slovo skloňuje.

Dejiny Olympie

Dejiny Olympie _____ siahajú niekoľko tisíc rokov doza-
du. Najstaršie písomné zmienk..... _____ o olympijských
víťazoch pochádzajú z roku 776 pred Kristom. Podľa gréckej mytológie
sa Olympia stala svätým miestom, pretože tu Zeus vyhral boj o vlád.....
_____ nad svetom. Na Diovu počesť postavili Gréci chrám
a každé štyri roky usporadúvali obetnú slávnosť _____.
V priebehu niekoľkých storočí sa slávnosť..... zmenili na významnú
športovú udalosť _____. Zeus bol považovaný za pat-
róna športovcov, ktorí mu prinášali obete _____, čím si
chceli zabezpečiť jeho priazeň _____. Olympijské hr.....
_____ sa vyvinuli na spoločenskú udalosť, pri ktorej sa
uzatvárali aj nemalé stávk..... _____. Na hrách sa mohli
zúčastniť iba muži. Športovci museli denne trénovať veľa hodín
_____ a desaťmesačná príprav..... _____
bola pre nich povinná. Nie je preto prekvapením, že tento svet sa
stal živnou pôd..... _____ pre vznik mnohých legiend
_____. Novoveké hry, ako ich poznáme dnes, boli po prvý-
krát usporiadané v roku 1896. Ako stretnutie svetovej mládež.....
_____ nemali ponúkať iba zaujímavé súboje, ale dopo-
môcť aj k porozumeniu medzi krajin..... _____.

1 Prečítaj si podstatné mená (všetky sa skloňujú podľa vzoru mesto) a doplň vetu.

auto, mužstvo, divadlo, telo, baníctvo, svetlo, tajomstvo, kino, zlato, drevo, hnojivo, dobrodružstvo, kakao, mäso, rameno, koleso, lečo, sklo, jedlo, euro, Tokio, Toronto, sto, múzeum, centrum, epiteton

Podľa vzoru **mesto** sa skloňujú podstatné mená
rodu zakončené na samohlásku alebo koncovky,

2 Napíš nasledujúce slová v lokáli jednotného čísla a doplň vetu.

mesto –	oko –
slovo –	ihrisko –
drevo –	slnko –
centrum –	Japonsko –
epiteton –	kakao –
jazero –	zrkadlo –

Pri slovách skloňujúcich sa podľa vzoru **mesto** môže byť
v L singuláru koncovka alebo

Spomeň si na pravidlo o rytmickej krátení:

- v nominatíve množného čísla:
mestá, centrá, ale vajíčka, mlieka.
- v datíve množného čísla:
mestám, eurám, ale vajíčkam, mliekam.
- v lokáli množného čísla:
mestách, autám, ale vajíčkach, mliekach.

Slová s koncovkou **-um**
sa tiež skloňujú podľa
vzoru mesto:

- o múzeu, rádiu, videu;
- z múzeí, rádií, videí.

3 Dopln správnu koncovku.

Dnes celý deň páliło slnk..... Nedalo sa vyhnúť tepl..... Na Slovensk.....
 ľudia bojovali s horúčavou rôznymi spôsobmi. Jedni si pochutnávali
 na zmrzline, iní navštívili vodnú nádrž Gabčíkov..... Ani jazer..... však
 nežívali prázdnotou. Deti si užívali osviežujúcu vodu a zoznamovali
 sa s tajomstv..... pod jej hladinou. Niektorí sa vrhli aj do blat.....,
 a tak boli od kolien nadol celí zablatení. Dospelí hľadali miest.....
 v tieni, plávali a nechávali sa unášať na nafukovacom kole.....
 V ten deň by ste sa v centr..... mest..... stretli iba s minim..... ľudí.
 Keď totiž ráno podišli k svojim okn....., bolo rozhodnuté, že tento
 deň budú tráviť pri vode. A o ich slov..... nikto nepochyboval.

4 Slová z ponuky doplň do textu v správnom tvare.

Ponuka slov: Brno, maximum, rameno, lietadlo (2), jablko (2), nebezpečenstvo,
 kormidlo, pleso.

Môj dedo pracuje v Tatrách ako horský záchranár. Jedného dňa
 ma vzal na skúšobnú jazdu novým Pilotoval
 jeho kamarát, ktorý pochádza z Bolo to úžasné,
 ale iba do chvíle, keď nám zrazu odišiel pravý motor. Pod nami
 boli tatranské a po kokpíte sa rozsypala celá
 naša batožina. Naše sa začalo rútiť k zemi.
 Pilota zasiahli dedove, ktoré mal v batohu.
 Našťastie iba pokrčil a snažil sa s lietadlom
 núdzovo pristáť. Ľavý motor išiel na Pilot
 silno držal Napokon sme z
 vyviazli. Len z tých nám veľa neostalo.

Stredný rod: srdce

1 Prečítaj si podstatné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru srdce. Potom doplň vetu.

pole, more, plece, vajce, vrece, nástupište, skladište, útočište, schodište, slnce, citoslovce, oje, líce

Podľa vzoru **srdce** sa skloňujú podstatné mená rodu zakončené na samohlásku

2 a) Napíš slová z úlohy 1 v nominatíve množného čísla a doplň vetu.

Podstatné mená stredného rodu, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **srdce**, majú v nominatíve plurálu koncovku alebo

b) Utvor genitív plurálu z podstatných mien.

vrece –	plece –
slnko –	vajce –
more –	schodište –

3 Daj slová do správneho tvaru.

Minulý mesiac mala moja mama stretnutie so spolužiakmi z (učilište). Keďže sa posedenie konalo v (Sobotište), mama cestovala autobusom. Hoci sa na priateľov zo školských čias tešila, na autobusovom (nástupište) zostala v pomykove. Zhlboka sa

však nadýchla a čerstvý vzduch v (plúca) jej dodal odvalu. Po ceste cez okno sledovala (pole), ktoré sa rozprestierali pri ceste. Pri zapadajúcom (slnce) krajina hýrila odtieňmi červenej a oranžovej farby, čo mame pripomínalo západ slnka nad (more). Keď autobus dorazil do cieľa, na zastávke mamu čakal bývalý spolužiak. Nevedela uveriť, že s týmto chlapiskom kedysi sedávala v jednej lavici. Veľmi sa zmenil – na hlave sa mu leskla plešina, vďaka ktorej by ste ho mohli prirovnať k (vajce). Humor však nestratil, a tak mama prežila krásny večer plný spomienok na školské časy na (učilište).

4 Dopln do podstatných mien i/í, y/ý.

Moji rodičia radi organizujú rodinné dovolenk.....
 a ja mám z toho vždy radosť. So súrodencam.....
 si najviac užívame voľné chvíle pri mor.....
 Otcov..... však stále leží na srdc..... dovolenka
 v horách. Prechádzanie sa medzi stromam.....
 s batohom na plec..... však nie je nič pre našu
 maminu. Tá si radšej rozloží deku na pláž..... a opaľuje sa na slnc.....
 Každý deň by ste ju našli na jej obvyklom stanovišt..... Záleží jej
 na tom, aby boli blízko stánk..... s občerstvením. Dbá najmä o to, aby
 naše telá mali pravidelný prísun pitnej vod..... Mojej najmladšej ses-
 tre rozloží dva malé stan....., aby mala dostatok priestoru na hranie.
 Z dovolenk..... si vždy odnesieme krásne zážitk.....

Stredný rod: vysvedčenie a dievča

1 a) Nasledujúce podstatné mená sa skloňujú podľa vzoru dievča. Farebne odliš dva druhy koncoviek.

dievča, bábä, teľa, prasa, jahňa, háďa, holúbä, mača, húsa, žriebä, chúd'a, kozľa, levíča, morča, medvied'a, vtáča, vnúča, žiabä, psíča

b) V slovách z úlohy 1a) sa nachádzajú pomenovania zvierat. Podčiarkni ich.

Podľa vzoru **dievča** sa skloňujú podstatné mená rodu zakončené na alebo

c) Prečítaj si slová z úlohy 1a) v množnom čísle. Farebne odliš koncovky slov.

dievčatá – dievčence

jahňatá – jahnence

holúbätá – holúbence

mačatá – mačence

mačatá – mačence
holúbätá – holúbence
dievčatá – dievčence

Pozor, oba tvary sú správne – sú to **dvojtvary**.

2 a) Prečítaj si slová, ktoré sa skloňujú podľa vzoru vysvedčenie, a doplň vetu.

územie, storočie, vysielanie, zloženie, správanie, väzenie, počasie, umenie, zranenie, prekvapenie, výročie, lístie, rozdelenie, skálie, povolenie, šťastie, námestie, zdravie, obvinenie

Podstatné mená stredného rodu, ktoré sa skloňujú podľa vzoru, sú zakončené na

b) Zakrúžkuj skloňovacie prípony a napíš pád a číslo podstatných mien.

(zo) stretnutia –

(zo) stretnutí –

(s) riešením –

(s) riešeniami –

V **G pl.** slov podľa vzoru **vysvedčenie** píšeme **-í**:

zo stretnutí,
z prostredí,
z riešení.

3 Dopln chýbajúce slová z ponuky.

Ponuka slov: *holúbeniec/holúbät, dievčatám/dievčencom, námestiu, mačence/mačatá, zvieratá, vtáčat/vtáčeniec, skladišťa, popoludní, zlepšeníu, chúd'atám, psíčence/psícatá, stretnutí, počasí, okolí.*

Vo voľnom čase radi chodíme do útulku pre opustené Asi pred rokom sme sa na triednom zhovárali o tom, ako týmto pomôcť. Dvom napadlo skvelé riešenie – adopcia na diaľku. Vybrali sme si malý útulok v meste, ktorý sa nachádza blízko opusteného a v jeho je smetisko, avšak aj napriek tomu sme si to tam oblúbili. Každý utorok a piatok tam chodievame aj s rodičmi. V útulku sa nachádzajú najmä a V dobrom chodíme na prechádzku k neďalekému, kde sú krdle malých a iných Dúfame, že naša snaha prispieva k života týchto bezbranných nemých tvárí.

4 Slová zo zátvorky daj do určených tvarov.

Zajtra oslávi moja babička svoje sté (výročie – A sg.). Často hovorí, že v minulom (storočie – L sg.) bol svet úplne iný. Nedostalo sa jej poriadneho (vzdelanie – G sg.), hoci sa ako mladá chcela venovať (umenie – D sg.). Popri práci si však maľovala obrazy a niektoré z nich sa dostali na výstavy v (zahraničie – L sg.). Babička sa napriek

veku stará sa o svoje (zdravie – A sg.).

Chodí na prechádzky v každom

(počasie – L sg.). Zo (stretnutie – G pl.)

s našou babkou vídu vždy nejaké nové

(prekvapenie – N pl.), a preto k nej radi chodíme.

5 Podstatné mená z ponuky použi v texte v správnom tvare.

Ponuka slov: vysvedčenie (3), znamenie, chlápä, oblečenie, prekvapenie (2), dievča, ocenenie, popoludnie, úsilie, hľadanie, vyjadrenie, očakávanie.

V deň prichádzame do školy plní

..... Všetci sme zvedaví na

našej celoročnej práce. Otvárajúce sa dvere sú pre nás

....., že prichádza pani učiteľka. Keďže dnešný

deň je výnimočný, vynaložila na svoj výzor väčšie

ako obvykle. Aj sa dnes vyparádili

a tej najkrajšej z nich by dnes bolo

naozaj náročné. Keďže dnešný deň má byť slnečný, nemuseli

..... prispôsobovať počasiu. Dokonca aj Erika

si pre nás pripravila jedno

Počas všedných školských dní by ste ju považovali za malé

Dnes však prišla v bielych šatách, a tak sa nevyhla pochvalným

..... Pani učiteľka nás nechcela dlho zdržiavať,

preto bolo rozdanie rýchlo vybavené.

Potom sme jej ešte podarovali zopár

ktoré sme si pre ňu pripravili, a popriali sme jej pekné prázdniny.

Celé sme spolu s 5. A hrali futbal a potom

sme sa aj s rozprchli domov.

- 1** a) Dopln' do podstatných mien správne koncovky.
b) Do políčka napíš vzor, podľa ktorého sa podstatné mená skloňujú.

Naposledy sme s rodičmi navštívili mesto Rím. Cestovali sme lietadl..... . Počas letu som si čas krátil pozeran..... z okn..... a hrou na mobile o mačiatk..... , ktorých úlohou bolo chytať..... myši. Po ubytovan..... v hoteli sme sa vybrali ku Kolose..... . Dnes ide o najnavštevovanejšie miest..... v Ríme a ja si spomienku naň uchovávam v srdc..... dodnes. Názov Koloseum pochádza z 8. storoč..... a je odvodený od kolosálnej sochy cisára Nera, ktorá tu pred ním pôvodne stála. Stavbu tohto diel..... si objednal cisár Vespazián, ktorý kvôli nemu nechal vysušiť malé jazero..... . Koloseum bolo navrhnuté tak, aby mal každý divák výborný výhľad na dian..... v divadl..... . Rimania si hry naozaj užívali a pre mnohých sa stali aj symbolom víťazstva dobr..... nad zlo..... , teda miest..... , kde vládne spravodlivosť. Hoci od najväčšej slávy tohto miest..... prešlo niekoľko storoč..... , svojou veľkoleposťou ohuruje nie len det..... , ale aj dospelých.

Stupňovanie prídavných mien

1 Uvedené prídavné mená rozried' podľa stupňa.

veselý, mäkší, najkratší, hustejší, tenký, najsladší, užší, redší,
najprudší, najväčší, vlhší, modrý, vyšší, najbližší, starý, krotší

1. stupeň _____

2. stupeň _____

3. stupeň _____

2 a) Dopln' chýbajúce stupne prídavných mien.

b) Farebne vyznač prídavné mená, ktoré sa v 2. a 3. stupni najviac zmenili.

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
veselý	veselší	
smutný		najsmutnejší
pekný		najkrajší
dobrý	lepší	
malý		najmenší
zlý		najhorší
veľký		

Písanie **i/í, y/ý** sa v stupňovaní prídavných menách riadi pravidlami písania **vzorov pekný** a **cudzí**. V koncovkách **2. a 3. stupňa** prídavných mien sa píše vždy mäkké **i**.

3 Napíš prídavné mená v príslušnom stupni a v správnom tvare.

(veselý – 3. st.) chvíle
svojho života prežívam v žrebčine. Keď som
žrebčín navštívila po prvýkrát, ohúril ma
(vysoký – 1. st.) žrebec,
ktorý sa volá Drago. Bol to ten (prudký – 3. st.)

..... kôň, akého v žrebčine mali. Jeho
majiteľ s ním však tvrdo trénoval a dnes je už z neho (prítulný – 2. st.)
..... a (krotký – 2. st.)
koník. Ja zvyknem jazdiť na (nízky – 2. st.)
kobyľke Márii. Je to tá (milá – 3. st.)
kobyľka v žrebčine.

Niektoré prídavné mená
sa stupňovať nedajú, napr.
*slovenský, perníkový,
školský.*

Sú totiž odvodené
od podstatných mien:
*Slovensko – slovenský,
perník – perníkový,
škola – školský.*

4 Dopln do viet prídavné mená v správnom tvare.

Moja mama hovorí, že otec je taká (veselý) kopa.
Má dvoch súrodencov a on je (prostredný).
Je (vysoký) 180 cm a je
(silný) postavy, ako je jeho (starý) brat. Ten je
ešte (vysoký) a má
(mohutný) postavu. (mladý) z troch bratov je
zároveň aj (nízky). Oproti svojim bratom je aj
..... (chudý). Jediné, čo všetkých troch bratov spája,
sú tie (hlboké) modré oči, aké si viete
predstaviť. Ak by aj prežíval niektorý z nich ťažké chvíle, vždy sa
má na koho obrátiť.

1 Prečítaj si nasledujúce slovné spojenia. V prídavných menách vyznač predposlednú spoluhlásku a doplň vetu.

hustý dážď, hnedý strom, veselá žena, pekné mesto, malý rebrík,
strohý text, hluchý človek, dobrá žiačka, hrubé lano, strmý svah,
skúpy sused, rajecký kopec, bosý chlapec, nová podlaha, drzé dieťa

Prídavné mená, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **pekný**,
majú na predposlednom mieste v slove
bud' tvrdé spoluhlásky:,
alebo obojaké spoluhlásky:

2 a) Slovné spojenia z posledného riadka úlohy 1 napíš v N množného čísla.

Prídavné mená **mužského rodu**, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **pekný**, majú:

- v **N sg.** koncovku **-y/-ý**
(*bosý chlapec, hnedý strom*);
- v **N pl.** koncovku **-i/-í**
(*bosí chlapi - životné*)
alebo koncovku **-e/-é**
(*hnedé stromy - neživotné*).

b) Slovné spojenia z úlohy 2 a) napíš v I a G množného čísla.

3 Do slov dopíš chýbajúce i/í, y/ý.

V minulosti boli šikovn..... remeselníc..... nad zlato. Hoci dnes veľkú časť ich práce nahradili stroje, remeselníctvo zostalo aj naďalej vyhľadávan.....m spôsobom výroby. Pri organizovaní rôzn.....ch mestsk.....ch trhov či obecn.....ch jarmokov prichádzajú zručn..... majstr....., aby ponúkali zvedav.....m návštevníkom svoj tovar. Zručn..... košíkár..... využívajú prútie, z ktorého vznikajú užitočn..... pomocníc..... do domácnosti. Vyhľadávan.....m..... remeselníkm..... sú i pekár..... Či už ochutnáte sladk..... makovník, alebo oškvarkov..... pagáčik, určite neľutujete.

4 Dopln do viet vhodné prídavné mená.

Opis môjho brata Riška

Môj braček Riško je chlapec. Hoci chodí iba do školy, je veľmi a má záujem o veci naokolo. Často hovorí, že jeho mamička je na svete a otecko veľmi Pravidelne navštevuje svojich rodičov, ktorí mu vždy rozprávajú príbehy. Poznáme ho ako chlapca, pretože na ihrisku si vždy nájde veľa kamarátov. Navzájom si požičiavajú aj hračky a vymýšľajú aktivity. Riško príde domov vždy, ale plný zážitkov.

1 V prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru cudzí, zakrúžkuj predposlednú hlásku a označ X správne tvrdenia.

bicí, svieži, včerajší, rúči, rýdzi

- ☐ Prídavné mená sú zakončené na y/ý.
- ☐ Prídavné mená sú zakončené na i/í.
- ☐ Na predposlednom mieste sa v prídavných menách nachádzajú tvrdé spoluhlásky.
- ☐ Na predposlednom mieste sa v prídavných menách nachádzajú mäkké spoluhlásky.
- ☐ Na predposlednom mieste sa v prídavných menách nachádzajú obojaké spoluhlásky.

2 Podľa slov v zátvorke vytvor prídavné mená a doplň ich do textu v správnom tvare.

..... (včera) deň bol naozaj
 (horúco). Dopoludnie bolo ešte príjemne (sviežosť),
 ale počas (popoludnie) hodín sa teplota
 vyšplhala až na 38,9 stupňov Celzia. Zajtra nás však čaká ešte
 (teplo) deň, a preto odporúčame piť dostatočne
 veľa vody. Nedostatok vody je (často) príčinou
 bolestí hlavy a môže viesť k ešte (horšie)
 stavom, napríklad ku kolapsu. Taktiež by sme chceli varovať pred
 (doma) prácami na priamom slnku, môžu byť
 nebezpečné. Ochladenia sa dočkáme až
 (budúcnosť) týždeň, preto si spestrite posledné augustové dni čo
 (krása) spomienkami na leto.

3 Spomeň si na písanie prídavných mien podľa vzoru pekný a doplň do slov i/í, y/ý.

K obľúben.....m druhom domác.....ch miláčikov nepochybne patrí francúzsk..... buldoček. Patrí k menš.....m psom so zavalit.....m a svalnat.....m telom. Je mil..... a priateľsk..... aj k menš.....m deťom. K svojim pánom je veľmi prítuln....., a to najmä vtedy, ak sú k nemu štedr..... Rád si pochutí na mliečn.....ch výrobkoch či hovädz.....ch kúskoch. Má trochu splošten..... ňufáčik a niekomu sa môže zdať, že patrí k smutnejš.....m psíkom. Opak je však pravdou, pretože je to hrav..... a bezstarostn..... spoločník. Na prechádzkach býva ostražit..... a neznám..... ľudia v ňom vzbudzujú nedôveru.

4 Doplň slová v správnom tvare a podčiarkni v texte prídavné mená skloňujúce sa podľa vzoru cudzí.

Ponuka slov: *voľný, vol'ný, najúžasnejší, najrýchlejší, obyčajný, nezvyčajný, vodný, najrýchlejší, bežiaci, bezkonkurenčný, najrýchlejší, dlhý, silný.*

Veľmi rád trávim svoj čas spoznávaním ríše zvierat. Vedeli ste, že vo prírode sa nachádzajú rekordmani sveta? plavcom je mečúň, ktorý by sa mohol pochváliť tvarom hlavy. Vo vode ho nedokáže prekvapiť ani vír, pretože je schopný sklopiť svoje plutvy. rekordmanom na zemi je gepard. Tento cicavec, rýchlosťou až 100 km za hodinu, sa stal šprintérom. vtáky môžu dosiahnuť rýchlosť 70 km za hodinu. Reč je o pštrosoch, ktoré majú nohy so svalmi.

Cieľová rovinka

Prídavné mená

- 1 a) Dopln do prídavných mien správne koncovky.
b) Do políčka napíš vzor, podľa ktorého sa prídavné meno skloňuje.

Tretím najväčš..... mestom Juhoafrickej republiky je Kapské Mesto. Niektorí o ňom hovoria ako o najmodernejš.....
..... časti Afriky, romantick..... ľudia ho považujú za najkrajš..... miesto na svete. Prispeva k tomu vynikajúc..... poloha medzi modr..... Atlantikom a obrovsk.....
Stolovým vrchom. Na tomto mieste by ste sa stretli s nádhern..... prírodou a príjemn.....
klímou. Niektorí majú pocit, že našli skutočn..... raj na zemi, najmä pri pohľade na svahy porasten.....
viničom. Samotné mesto má zaujímav..... históriu a najväčš..... zážitkom je vyviezť sa na Stolový vrch rotačn..... lanovkou. Na vrchole hory si môžete dopriať chutn..... zákusok či čaj. Pohľad na centrum z tejto vysok..... hory je skutočne unikátn.....
..... Dovidíte odtiaľ až na najbohatš.....
..... oblasť Camps Bay a bystr.....
okom zazriete aj najfarebnejš..... štvrť Bo-Kaap. Turisti z viac či menej vzdialen..... krajín sem prichádzajú, aby sa prešli pomedzi domy najrôznejš.....
..... farieb. Modr....., oranžov..... či zelen.....

....., hýri to tu naozaj pestr.....
paletou farieb. Mesto si najviac užívajú športov.....
nadšenci. Tradičn..... návštevníkmi sa stali
najmä cyklisti a bežci. Po náročn..... dni si všetci
radi oddýchnu pri chutn..... večeri.

Čas spoznávanie Afriky (upravené)

2 V prídavných menách chýbajú i/í, y/ý. Dopíš ich.

Island je mal..... ostrovn..... štát
na severozápade Európy. Jeho
podnebie ovplyvňuje Golfsk..... prúd
a poloha na tektonick.....ch zlomoch.
Je to miesto s najväčš.....m počtom
horúc.....ch geotermáln.....ch prame-
ňov, ktoré vyvierajú na zemsk.....

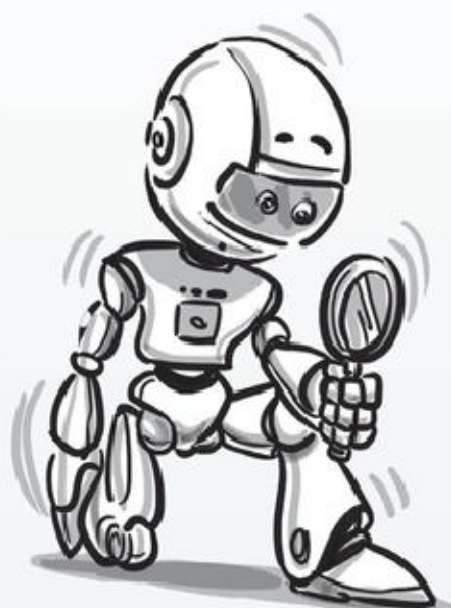

povrch. Nachádza sa tu aj najväčš..... európsk..... ľadovec Vatnajökull.
Nedajú sa prehliadnuť ani gejzíry. Vedeli ste, že gejzíry dostali pome-
novanie po gejzíre Geysir, jednom z najznámejš.....ch výverov na Islan-
de? Na ostrove nájdete aj sopky. Sopka Hekla ešte stále patrí
k aktív.....m vulkánom. Naopak, sopka Ljótípollur (v preklade Škared.....
rybník), je už vyhasnutá. Skúsen..... Islandčania však vedia, že sopky môžu
byť aj veľmi nebezpečné, a to v podobe žeravej lávy či sopečn.....ch
oblakov popola. Domác..... Islandčania sa ale naučili využívať bohatstvo
prírodn.....ch prameňov a používajú ich na vykurovanie budov, napríklad
verejn.....ch kúpeľov a škôl.

Osobné základné zámená

- **1** Prečítaj si text pohľadnice.
Na koho odkazujú vyznačené slová?

Ahoj, Juro,
píšem **Ti** z Austrálie. Som na medzinárodnej súťaži robotov. **Ja** som sa umiestnil na druhom mieste. Ak si pamätáš na Japonca z minulého roka, tak **on** skončil prvý. Nevadí, ale nabudúce **mi** už prvé miesto neujde.

Dúfam, že budeš môcť prísť aj **Ty**. **My** dvaja by sme iste tvorili neprekonateľný tím!

Karol

Zámeno **ony** sa vzťahuje na podstatné mená mužského (neživot.), ženského a stredného rodu.

Z vedľajšej izby sa ozýval šťastný výskot detí, **ony** sa vždy najviac tešia z vianočných darčiekov.

Zámeno **oni** sa vzťahuje na životné podstatné mená mužského rodu alebo na skupinu, kde sa nachádzajú.

Chlapci vyliezli na strom, **oni** sa totiž neboja výšok. Muž so ženou vstúpili dnu, **oni** ale netušili, čo ich čaká.

- 2** Prečítaj si slovné spojenia so zámenami a podľa príkladu doplň i, y.

Daj mi (= mne) pero.	My sme šťastní.
Ty si Peter.	Dám ti (= tebe) telefónne číslo.
Prines m..... počítač!	M..... sme to neboli.
T..... si víťaz súťaže!	Dám t..... euro.
T....., nechod'.	Poviem t..... to potom.
Kto si t..... ?	Dali t..... tú hru?

3 Vymysli a napíš vety. Nahrad' podstatné meno zámenom oni/ony.

piráti _____

dievčatá _____

deti _____

matky _____

4 Dopln' do zámen i/í, y/ý.

Ahoj, Karol,

m..... dvaja sme si nepísali už veľmi dlho. Ako sa T..... darí v škole? Nás teraz učí pani učiteľka Nováková. Je m..... veľmi sympatická. T..... chodíš tiež do áčky? V..... ste už tiež preberali prídavné mená? On..... sú podľa mňa celkom náročné. Predstav si, z písomky m..... chýbal jeden bod do dvojky. Pani učiteľka m..... povedala, že si známku budem môcť opraviť. Viem, že T..... si v slovenčine macher, nechcel by si m..... pomôcť s prípravou na test? Napíš m....., či by T..... Tvoji rodičia dovolili prísť.

Prajem T..... pekný deň.

Juro

5 Dopln' do viet vhodné osobné základné zámená.

..... mám najradšej leto. S mojím susedom Karolom vymyslíme vždy niečo zaujímavé. je jedináčik a sme najlepší kamaráti. Moja sestra ho nemá veľmi rada. nie je taká zábavná ako a celé dni presedí v izbe pri knihe. Naši rodičia celé dni pracujú, nemajú čas sa nám venovať. Určite by ste sa aj nudili, keby ste mali byť celé dni zatvorení doma. Ešte šťastie, že s Karolom sme taká nerozlučná dvojica.

Základné a radové číslovky

1 Prečítaj si text a vyber správne tvrdenie.

Na futbalovom turnaji súťažilo **osem** tímov. Víťazom však mohol byť iba **jeden**. Hrali sa dohromady **štyri** zápasy. Do finále sme postúpili aj my a hrali sme o **prvé** miesto. Ale náš súper bol silnejší a napokon sme skončili **druhí**. Nestali sme sa majstrami už **tretí** rok po sebe. Myslím si, že sme si turnaj užili, a tešíme sa na **deväť** dní voľna. Po nich strávime ďalších **desať** dní na sústreďení a na konci júna nás čaká turnaj. **Päť** mesiacov som naň musel šetriť **päťdesiat** eur. Zvyšných **sto** eur mi doplatí otec.

Hnedá farba označuje základné/radové číslovky.

Pýtame sa na ne: **Koľko?** Tri. **Koľkí?** Piatí.

Modrá farba označuje základné/radové číslovky.

Pýtame sa na ne: **Koľký?** Druhý. **Koľkí?** Štvrtí.

2 Podčiarkni:

- **hnedom farbou** číslovky, ktoré označujú počet,
- **modrou farbou** číslovky, ktoré označujú poradie.

štyria hráči, štvrtý hráč

tri týždne, tretí týždeň

štvrtý kôň, štyri kone

tisíci ráz, tisíc hviezd

dvesto korún, dvojstý v poradí

piaty bežec, piati bežci

dva žiaci, druhý žiak

prvý v súťaži, jeden človek

sto kameňov, stý kameň

milión eur, milióny pokus

desiaty kľúč, desať kľúčov

jedenásť dní, jedenásty deň

3 a) Čísla zapíš slovom v správnom tvare. Hnedou farbou zakrúžkuj základné číslovky a modrou radové číslovky.

b) Dokonči rozprávku. Použi aspoň 1 základnú a 1 radovú číslovku.

Krátka rozprávka o 7 trpaslíkoch

Za 7 horami, za 3 dolinami,

bola raz jedna malá chalúpka, v ktorej žili 7

trpaslíci. 1. sa volal Hapčí a stále kýchal,

2. sa volal Vedko a všetko vedel,

3. sa volal Spachtoš a celý deň by spal,

4. sa volal Dudroš a všetko ofrflal,

5. sa volal Plaško a bol veľmi hanblivý,

6. bol Šťastko a roznášal šťastie

a 7. sa volal Kýblik a ten všetko kazil.

4 V texte sa zmazali písmenká i/í, y/ý, ä. Dopln ich.

Pochádzam z veľkej rodiny – mám tr..... sestry a št.....roch bratov. Spolu sme teda ôsm..... súrodenci a ja som piat..... v poradí. Na raňajky sa u nás zje aspoň dvadsať rožkov. Každý druh..... deň kupujeme maslo a mlieko. Osemkilový prací prášok spotrebujeme za štyr..... týždne. Na domáce práce máme rozpis: každý ôsm..... deň žehlím, prv..... deň v mesiaci vynášam odpadky, každý siedm..... deň chodím do obchodu po pečivo. Možno sa vám to zdá ako zlý sen, ale ja by som svoju rodinu nevymenil ani za tis.....c iných rodín.

Ohýbanie slovíes

1 Zmeň vetu *Píšem ti email.* tak, aby sloveso *písať* bolo:

a) v 1. osobe pl., minulý čas;

b) v 3. osobe pl., budúci čas;

c) v 3. osobe sg., minulý čas.

V 3. osobe sg. a pl. prítomného času píšeme i/í:

robí, chodí, chytí, kypí, preletí.

V 3. os. a pl. minulého času píšeme i/í: *čítali, prerábali, skazili, podráždili.*

Sloveso pri **vykaní** je vždy v množnom čísle:

Bolí by ste taká láskavá...

Nikdy nie: ~~Bola~~ by ste taká láskavá...

2 Od neurčitku slovíes utvor 3. os. sg. v prítomnom čase a 3. os. sg. a pl. v minulom čase. Pomôž si vzorom.

neurčitok	3. os. sg. v prítomnom čase	3. os. sg. v minulom čase	3. os. pl. v minulom čase
robiť (on)	<i>robí</i>	<i>robil</i>	<i>robili</i>
chodiť (ona)			
variť (on)			
nájsť (ona)			
plakať (ono)			
hroziť (on)			
chudnúť (on)			
ísť (ono)			

3 V maminom odkaze na chladničke chýbajú i/í, y/ý. Dopíš ich.

Ahojte!

Dnes prídem neskôr, nečakajte ma. Tu máte zoznam vecí, ktoré by ste mali dnes poobede stihnúť:

- Um.....te po sebe riad a utr.....te kuchynskú linku.
- Nezabudnite si urob.....ť domáce úlohy na celý týždeň dopredu.
- Bolo by dobré, keby ste si uvaril..... večeru, suroviny si vyberte z chladničky (ak nejaké nájdete).
- Odkr.....te bazén, aby sa zohriala voda.
- Janko, ty si poriadne vym..... kopačky, sú celé od blata!
- Prosím vás, aby ste nelozil..... na tú suchú jabloň v záhradke, aby ste si nepolámal..... kosti.
- Bolo by fajn, ak by ste zapl..... práčku (ten veľký gombík, ako sme si to minule ukazoval.....).
- Nájd.....te už konečne nášho škrečka a zavr.....te ho do kletky.
- Prosím vás, už mi nechystajte ďalšie prekvapenia (ešte som nerozdýchala, že sme minule takmer vyhorel.....).

Dúfam, že tento odkaz nie je napísan..... zbytočne a všetko urob.....te tak, ako sme sa dohodl.....

S láskou

Vaša mama

P. S. Žartovala som, uvid.....me sa o druhej :).

4 Dopln do slovies i/í, y/ý.

Jožko sa vrát.....l zo školy a mamička sa ho p.....ta:

- Páč.....lo sa ti prvýkrát v škole?
- Áno.
- Skúšal..... ťa?
- Áno.
- Prihlás.....l si sa?
- Áno.
- Vyvolal..... ťa k tabuli?
- Áno.
- A vedel si pr.....st' na správnu odpoveď?
- Áno.
- A čo sa ťa pýtal.....?
- Kto rozb.....l okno na prízemí.

5 Kedy vykáme a kedy tykáme? Vyfarbi rámik so správnou možnosťou.

Brat sa pýta staršej sestry:

„Nevidela si, Janka, náhodou kde je moja druhá ponožka?“

„Nevideli ste, Janka, náhodou kde je moja druhá ponožka?“

V obchode hovorím predavačke:

„Bola by si taká láskavá a podala mi tašku?“

„Boli by ste taká láskavá a podali by ste mi tašku?“

6 Vytvor krátke vety, v ktorých použiješ slovesá v danom tvare.

niešť (3. os., prítomný čas, pl.) _____

robiť (3. os., prítomný čas, pl.) _____

brať (3. os., prítomný čas, pl.) _____

byť (2. os., minulý čas, pl.) _____

1 a) Doplň chýbajúce písmená.

b) **Modrou** farbičkou podčiarkni podstatné mená,
červenou farbičkou podčiarkni slovesá a **zelenou** číslovky.

Ahoj, den.....íček,

s Ivo..... sme sa rozhodl....., že budeme tr.....krát za t.....ždeň poriadne cvičiť, lebo o tri.....sať dní ideme do škol..... v prírode a určite tam budeme veľa behať. Dnes chcem urobiť šesť.....esiat drepov, dvad.....ať kliko..... a p.....tnásť brušákov. Zatiaľ mám ibaesať drepo....., lebo ma vyrušil otec. Vraj mám zabehnúť do obchodu po mlieko. Neviem, či sa aj to poč.....ta ako be..... Iva povedala, že nie. Aj ona vraj behala po b.....te s vysávačom, ale nepočíta si to. Och, naozaj nechceme byť posledn..... Idem radšej cvičiť.

2 Doplň do textu mäčene, dĺžne a chýbajúce hlásky.

Jedna z najv.....csich stono.....iek sa vola

Scolopendra Gigantea. Zije v amazonsk.....ch

praleso..... a meria približne tri.....sat

centimetro..... Je m.....sozrava a živ..... sa

m.....sami, vtacikmi a pavukm..... Dokaze sa

v.....splhat aj na strop..... jask..... a lovi.....

netopier..... Do svoj.....ch obet..... sa zahr.....zne

hr.....zadlami a v.....pusti do nich jed, ktorý je aj

pre nas toxick..... Hlavu ma kr.....tu ch.....tinovym st.....tom.

Tato stonozka patri v Azi..... k pochutkam. Najcastejsie sa podava

gr.....lovana na spa.....liach. Ochutnal..... b..... ste?

3 Kým vypneš motor, vylúšti ešte krížovku.

1. 20 (slovom)
2. 9 (slovom)
3. Darček dám 3 (slovom) kamarátom.
4. O dvoch (dielňa).
5. *fúkať* v 3. osobe sg., prítomný čas
6. O malých (deti).
7. *Andrea* v G sg.
8. *srdce* v A pl.
9. *vajce* v G pl.
10. *kúsok* v N pl.
11. *roj* v I sg.
12. *hanbiť sa* v 3. osobe sg., prítomný čas
13. *veľký* - 2. stupeň
14. synonymum slova *odvážni*

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

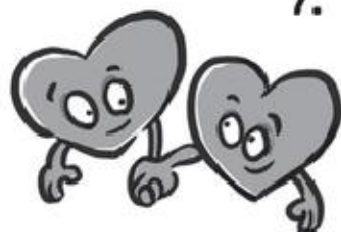
10.

11.

12.

13.

14.

Vzory podstatných mien

Mužský rod

Vzor **CHLAP**

pád	singulár	plurál
N	chlap- Ø ded- o	chlap- i ded- ovia brat- ia
G	chlap- a	chlap- ov
D	chlap- ovi	chlap- om
A	chlap- a	chlap- ov
L	(o) chlap- ovi	(o) chlap- och
I	chlap- om	chlap- mi

Vzor **HRDINA**

pád	singulár	plurál
N	hrdin- a	hrdin- ovia huslist- i
G	hrdin- u	hrdin- ov
D	hrdin- ovi	hrdin- om
A	hrdin- u	hrdin- ov
L	(o) hrdin- ovi	(o) hrdin- och
I	hrdin- om	hrdin- ami

Vzor **DUB**

pád	singulár	plurál
N	dub- Ø	dub- y
G	dub- a vrch- u	dub- ov
D	dub- u	dub- om
A	dub- Ø	dub- y
L	(o) dub- e vrch- u	(o) dub- och
I	dub- om	dub- mi

Vzor **STROJ**

pád	singulár	plurál
N	stroj- Ø	stroj- e
G	stroj- a čaj- u	stroj- ov
D	stroj- u	stroj- om
A	stroj- Ø	stroj- e
L	(o) stroj- i	(o) stroj- och
I	stroj- om	stroj- mi

Ženský rod

Vzor **ŽENA**

pád	singulár	plurál
N	žen- a	žen- y
G	žen- y	žien- Ø
D	žen- e	žen- ám
A	žen- u	žen- y
L	(o) žen- e	(o) žen- ách
I	žen- ou	žen- ami

Vzor **ULICA**

pád	singulár	plurál
N	ulic- a	ulic- e ruž- í
G	ulic- e	ulíc- Ø
D	ulic- i	ulic- iam
A	ulic- u	ulic- e
L	(o) ulic- i	(o) ulic- iach
I	ulic- ou	ulic- ami

Vzor **DLAŇ**

pád	singulár	plurál
N	dlaň- Ø	dlan- e
G	dlan- e	dlan- í
D	dlan- i	dlan- iam
A	dlaň- Ø	dlan- e
L	(o) dlan- i	(o) dlan- iach
I	dlaň- ou	dlaň- ami

Vzor **KOŠŤ**

pád	singulár	plurál
N	kosť- Ø	kost- i
G	kost- i	kost- í
D	kost- i	kost- iam
A	kosť- Ø	kost- i
L	(o) kost- i	(o) kost- iach
I	kosť- ou	kosť- ami

Stredný rod

Vzor **MESTO**

pád	singulár	plurál
N	mest- o	mest- á
G	mest- a	miest- Ø
D	mest- u	mest- ám
A	mest- o	mest- á
L	(o) mest- e	(o) mest- ách
I	mest- om	mest- ami

Vzor **SRDCE**

pád	singulár	plurál
N	srdc- e	srdc- ia
G	srdc- a	srdc- Ø
D	srdc- u	srdc- iam
A	srdc- e	srdc- ia
L	(o) srdc- i	(o) srdc- iach
I	srdc- om	srdc- ami

Vzor **VYSVEDČENIE**

pád	singulár	plurál
N	vysvedčen- ie	vysvedčen- ia
G	vysvedčen- ia	vysvedčen- í
D	vysvedčen- iu	vysvedčen- iam
A	vysvedčen- ie	vysvedčen- ia
L	(o) vysvedčen- í	(o) vysvedčen- iach
I	vysvedčen- ím	vysvedčen- iami

Vzor **DIEVČA**

pád	singulár	plurál
N	dievč- a	dievč- at-á dievč- enc-e
G	dievč- ať-a	dievč- at-Ø dievč- eniec-Ø
D	dievč- ať-u	dievč- at-ám dievč- enc-om
A	dievč- a	dievč- at-á dievč- enc-e
L	(o) dievč- at-i	(o) dievč- at-ách (o) dievč- enc-och
I	dievč- ať-om	dievč- at-ami dievč- enc-ami

Obsah

Opakovanie učiva zo 4. ročníka.....	2
Podstatné mená.....	16
Vlastné podstatné mená.....	16
Mužský rod.....	20
Ženský rod.....	30
Stredný rod.....	40
Prídavné mená.....	48
Stupňovanie prídavných mien.....	48
Vzor pekný.....	50
Vzor cudzí.....	52
Zámená.....	56
Číslovky.....	58
Slovesá.....	60
V cieľi.....	63

Pravopisný semafor

Máme radi našu Zem!

ISBN 978-80-8120-712-9

9 788081 207129